

**Управління освіти і науки Волинської обласної державної адміністрації
Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний коледж»
Волинської обласної ради
Рада молодих науковців
Наукове товариство студентів «Академія»**

МАТЕРІАЛИ

**V Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю**

**«Національна освіта в стратегіях
соціокультурного вибору:
теорія, методологія, практика»**

11 листопада 2021 року

Луцьк, 2021

Національна освіта в стратегіях соціокультурного вибору: теорія, методологія, практика: матеріали V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю (присвяченої 30-й річниці Незалежності України), 11 листопада 2021 року / уклад. С. Марчук, І. Ковальчук. Луцьк: КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради, 2021. 482 с.

У збірнику матеріалів конференції узагальнено результати теоретико-практичних розвідок науковців, педагогів-практиків, молодих учених, здобувачів вищої та фахової передвищої освіти. Наукові роботи авторів присвячені основним тематичним напрямкам конференції: суспільствознавчій, мовній та іншомовній освіті, медіа освіті, дитинознавству та школознавству, мистецтвознавчій та інклюзивній освіті, сучасним оздоровчо-рекреаційним технологіям, професійній освіті.

Видання орієнтоване на фахівців у галузі педагогіки, психології, професійної освіти.

Статті подано в авторській редакції (збережено стилістику, орфографію та мову). Автори опублікованих матеріалів несуть відповідальність за точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела тощо.

Друкується за рішенням Вченої ради КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради (протокол № 4 від 24.11.2021)

Рецензенти:

доктор філософських наук, професор, професор кафедри соціально-гуманітарних дисциплін та інноваційної педагогіки Херсонської державної морської академії
Альона ЛЕЩЕНКО

кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, доцент кафедри практичної психології та педагогіки Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності
Світлана ВДОВИЧ

Редакційна колегія:

Петро БОЙЧУК, кандидат педагогічних наук, доцент, заслужений працівник освіти України, ректор КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради.

Тетяна БОРТНЮК, кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри природничо-математичної, світоглядної освіти та інформаційних технологій КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради.

Наталія ІВАНОВА, доктор філософських наук, доцент, декан факультету дошкільної освіти та музичного мистецтва КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради.

Марія КОЗИГОРА, викладач кафедри педагогіки та психології, куратор наукового товариства студентів «Академія» КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради.

Ірина КОВАЛЬЧУК, кандидат філософських наук, доцент, начальник навчально-методичного відділу КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради.

Сергій МАРЧУК, кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри педагогіки та психології КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради.

Ольга ФАСТ, кандидат педагогічних наук, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародної співпраці КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради.

Аліна ЦИПЛЮК, кандидат педагогічних наук, голова Ради молодих науковців КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради.

ЗМІСТ

Секція 1. СУСПІЛЬСТВОЗНАВЧА ОСВІТА

Dvoininova Olena, Ковальчук Ірина	ФОРМУВАННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	15
Solukcu Aykut, Ковальчук Ірина	МЕЧЕТЬ ТА ЇЇ РОЛЬ В ІСЛАМСЬКІЙ КУЛЬТУРІ	18
Ковальчук Анастасія	МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ. <i>Науковий керівник Т. Бортнюк</i>	21
Ковальчук Ірина, Куліш Вікторія	МИХАЙЛО ГРУШЕВСЬКИЙ: ОСНОВНІ ВІХИ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧЕНОГО І ПОЛІТИКА	26
Наумчук Ольга	ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ПРЕДМЕТУ «ІСТОРІЯ: УКРАЇНА І СВІТ»	29
Чуй Катерина, Касянчук Вікторія	ХУДОЖНІ ОСОБЛИВОСТІ Й ВИХОВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПОЕМИ ЛЕОНІДА МОСЕНДЗА «ВОЛИНСЬКИЙ РІК»	32
Яремко Роман, Пех Анастасія	ПРОБЛЕМА ПРОФЕСІЙНОГО САМОВИЗНАЧЕННЯ СТАРШОКЛАСНИКІВ	37

Секція 2. МОВНА ТА ІНШОМОВНА ОСВІТА

Britchenko Igor	PROFESSIONAL COMPETENCE OF MODERN TEACHING: THEORETICAL ASPECT	41
Douglas O'Brien	METHOD OF PROJECT IN TEACHING FOREIGN LANGUAGES	43
Krupa Kazimierz	PROJECT METHOD IN TEACHING FOREIGN LANGUAGES IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS	46
Lis Stanislaw, Корчук Борис	JĘZYK POLSKI I JEGO EWOLUCJA	49
Litkovych Yuliia	CONTENT AND LANGUAGE INTEGRATED LEARNING (CLIL): NEW PERSPECTIVES	51
Nikolaieva Iryna, Denysova Svitlana, Boiko Tamara	PROFESSIONAL TRAINING OF THE MODERN TEACHER: PROBLEMS AND GUIDELINES	53
Nikolaieva Kateryna	INJURY PREVENTION DURING GYMNASTICS. <i>Supervisor I. Nikolaieva</i>	56
Piątek Monika	EFFECTIVE TEACHING METHODS FOR THE CLASSROOM	59
Stetsiuk Anhelina	DEVELOPING COGNITIVE ACTIVITY WITH THE HELP OF TPR METHOD IN THE PROCESS OF TEACHING ENGLISH IN PRIMARY	61

	SCHOOL	
Woronicz Anna	SUGGESTOPEDIA AS A METHOD FOR TEACHING SPEAKING FOR YOUNG LEARNERS IN A SECOND LANGUAGE CLASSROOM	64
Благовірна Уляна	МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК ЗАСІБ ПОШИРЕННЯ ПРИНЦИПІВ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В СПІВЗВУЧЧІ З ІДЕЯМИ НУШ. <i>Науковий керівник І. Міщук</i>	67
Бляшевська Алла, Найт Надія, Кашинська Юлія	РОЛЬ ДИДАКТИЧНОЇ ГРИ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ НУШ	69
Бляшевська Алла, Пилюк Ольга	ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СКРАЙБІНГУ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	72
Бойко Ольга	ОСОБЛИВОСТІ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ У НІМЕЧЧИНІ. <i>Науковий керівник С. Денисова</i>	74
Бродовська Ірина	ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ДИДАКТИЧНОЇ ГРИ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ПОЧАКОВІЙ ШКОЛІ	77
Голембієвська Мирослава	ГРА НА УРОЦІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЯК ЗАСІБ МОТИВАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ ОБРАНОЇ ПРОФЕСІЇ	79
Грабовець Анастасія	ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ ДЛЯ ДІТЕЙ З ВАДАМИ СЛУХУ ТА ЗОРУ. <i>Науковий керівник М. Федорець</i>	82
Губіна Алла, Мартинюк Алла	НЕВЕРБАЛЬНІ ЗАСОБИ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНІВ ЗВО	86
Кашинська Юлія	РОЛЬ ДИДАКТИЧНОЇ ГРИ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ НУШ. <i>Науковий керівник А. Бляшевська</i>	89
Киселюк Наталія	ФОРМУВАННЯ КРОС-КУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У СТУДЕНТІВ, ЩО ВИВЧАЮТЬ ІНОЗЕМНУ МОВУ	91
Ковальчук Олена	ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ЯК МЕТОД ПОДОЛАННЯ ТРУДНОЩІВ У ВИВЧЕННІ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ. <i>Науковий керівник С. Денисова</i>	94
Котович Тетяна	РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ НА ЗАНЯТТЯХ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ В КОЛЕДЖІ	96
Куліш Вікторія	МОТИВ СМЕРТІ У СУЧАСНІЙ ЛІТЕРАТУРІ ДЛЯ ДІТЕЙ. <i>Науковий керівник Н. Дзямулч</i>	99

Лавринюк Ілона, Максимчук Тамара	ВПЛИВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	101
Литвинюк Ніна	СЛОВЕСНІСТЬ У ПОЧАТКОВІЙ ЛАНЦІ НУШ: НА ШЛЯХУ ОНОВЛЕННЯ ЗМІСТУ І ФОРМ НАВЧАННЯ	104
Мялковська Людмила	МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ І СУЧАСНА МОВНА ПРАКТИКА	107
Паюк Марія	ЗАСТОСУВАННЯ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ СПОСІБ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ ТА АКТИВІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ. <i>Науковий керівник З. Пелих</i>	109
Приходько Вікторія	УКРАЇНСЬКА МІФОЛОГІЯ В АНГЛОМОВНИХ ПЕРЕКЛАДАХ «ЛІСОВОЇ ПІСНІ» ЛЕСІ УКРАЇНКИ	113
Руснак Іван, Василик Марина	ІННОВАЦІЙНІ ЗАСАДИ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ФІЛОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	116
Середа Анна	ІНШОМОВНА КОМУНІКАЦІЯ В МОЛОДШОМУ ШКІЛЬНОМУ ВІЦІ. <i>Науковий керівник С. Денисова</i>	119
Скиба Христина	ПРОЄКТНА РОБОТА ЯК ЗАСІБ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ. <i>Науковий керівник О. Кузьмич</i>	121
Скробака Юлія, Пялюк Ольга	POP IT TA SIMPLE DIMPLE НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	123
Скробака Юлія	КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ ДОСЛІДЖЕННЯ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ В СУЧАСНОМУ ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ	126
Слива Софія	ІГРИ ТА ІГРОВІ СИТУАЦІЇ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ. <i>Науковий керівник С. Денисова</i>	129
Солонника Василина, Триндюк Валентина	РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	131
Стернічук Віта	МЕТОДИКА ПРЕДМЕТНО-МОВНОГО ІНТЕГРОВАНОГО НАВЧАННЯ (CLIL): НІМЕЦЬКИЙ ДОСВІД	133
Тиха Лариса	МОВА ЗАСОБІВ МАСОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ: ДО ПОРУШЕННЯ МОВНИХ НОРМ	135
Триндюк Валентина, Кузьмич Оксана	НАВЧАННЯ ГРАМАТИКИ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ТЕОРЕТИЧНІ	137

АСПЕКТИ

Трофимюк Вікторія	ФОРМУВАННЯ ФОНЕТИЧНИХ НАВИЧОК НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ. <i>Науковий керівник С. Денисова</i>	141
Філюк Іванна, Триндюк Валентина	ГРА ЯК ЗАСІБ ВИХОВАННЯ ТА НАВЧАННЯ ДІТЕЙ НА ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ЗДО	143
Шубіч Маргарита	ІГРИ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ. <i>Науковий керівник О. Кузьмич</i>	146

Секція 3. ДИТИНОЗНАВСТВО ТА ШКОЛОЗНАВСТВО, ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА

Арчибасова Вікторія	ЛЕСЯ УКРАЇНКА – ЛУЧАНКА! <i>Науковий керівник С. Марчук</i>	149
Башук Назар	Я. КОМЕНСЬКИЙ ПРО ПРИРОДОВІДПОВІДНІСТЬ ВИХОВАННЯ ТА ВІКОВУ ПЕРІОДИЗАЦІЮ У ПРАЦІ «ВЕЛИКА ДИДАКТИКА». <i>Науковий керівник С. Марчук</i>	152
Бедикайло Марія, Смолюк Світлана	ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТРУДОВИХ ВМІНЬ І НАВИЧОК У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ПІД ЧАС СПІЛЬНОЇ ПРАЦІ З ДОРΟΣЛИМИ	155
Бойчук Наталія, Пономаренко Марина	КОНФЛІКТНІ СИТУАЦІЇ У ВЗАЄМИНАХ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ <i>Науковий керівник П. Бойчук</i>	158
Борбич Наталія, Романюк Алла	ВПЛИВ БАТЬКІВ НА ВИХОВАННЯ ТА РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА	161
Бортнюк Тетяна, Фаловська Ірина	СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА ГОТОВНІСТЬ ДОШКІЛЬНЯТ ДО ЗАСВОЄННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ЗНАНЬ	166
Горопаха Наталія	ІЗ СОЦІАЛЬНО-ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ У ПРОЦЕСІ СПОСТЕРЕЖЕНЬ ПРИРОДИ	169
Гусак Руслана, Пономаренко Марина	ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ІНКЛЮЗИВНІЙ ОСВІТІ. <i>Науковий керівник І. Фаловська</i>	173
Дерлюк Олексій	ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ В ДАВНІЙ СПАРТІ. <i>Науковий керівник С. Марчук</i>	177
Дядюк Юлія	ВИХОВНІ МОЖЛИВОСТІ НАРОДНОГО КАЛЕНДАРЯ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ УКРАЇНЦІВ. <i>Науковий керівник С. Марчук</i>	179

Засць Вікторія	ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МОЛОДШИХ УЧНІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ СУЧАСНОЇ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ. <i>Науковий керівник О. Пуш</i>	182
Зінченко Алла	ДИДАКТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ-КВЕСТІВ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ <i>Науковий керівник О. Фаст</i>	184
Іванова Наталія	ФІЛОСОФІЯ ДИТИНСТВА – ФІЛОСОФІЯ ДЛЯ ДІТЕЙ – ФІЛОСОФІЯ ГУМАНІЗМУ В ЕПОХУ «НОМО DIGITALIS: СВІТОГЛЯДНИЙ АСПЕКТ	187
Калашян Владислав	ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ В РОДИННІЙ ОБРЯДОВОСТІ УКРАЇНЦІВ. <i>Науковий керівник С. Марчук</i>	190
Калитяк Анна	ПРОБЛЕМИ ЕКОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	193
Кальков Андрій	ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СЛОВ'ЯН У ДАВНІЙ РУСІ. <i>Науковий керівник С. Марчук</i>	196
Карпук Оксана	ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ ЗАСОБАМИ УКРАЇНСЬКОГО ІГРОВОГО ФОЛЬКЛОРУ. <i>Науковий керівник Г. Голя</i>	200
Ковальчук Анна	РЕФОРМИ ШКІЛЬНОГО ХАРЧУВАННЯ. <i>Науковий керівник С. Марчук</i>	203
Ковч Анатолій	ВІКОВА ПЕРІОДИЗАЦІЯ Ж.-Ж. РУССО У КНИЗІ «ЕМІЛЬ АБО ПРО ВИХОВАННЯ». <i>Науковий керівник С. Марчук</i>	206
Кондратюк Надія, Смолюк Світлана	ХУДОЖНЯ ПРАЦЯ ЯК ЗАСІБ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	209
Кондратюк Ірина	ФОРМУВАННЯ У ШКОЛЯРІВ ПРАГНЕННЯ ДО ВЕДЕННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ. <i>Науковий керівник Н. Борбич</i>	212
Короїд Тетяна	ШКОЛОЗНАВСТВО ЯК ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ СУЧАСНОЮ ШКОЛОЮ В УМОВАХ ЇЇ РЕФОРМУВАННЯ	215
Куліш Вікторія	ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПОНЯТТЯ «ДИТЯЧА АГРЕСІЯ». <i>Науковий керівник П. Бойчук</i>	219
Лісецька Дарина	ФОРМУВАННЯ ВМІННЯ ПРАЦЮВАТИ В КОМАНДІ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ. <i>Науковий керівник С. Марчук</i>	221
Мартинюк Івна	ПРАКТИКА МАЙНДФУЛНЕС ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ ВЧИТЕЛЯ НУШ <i>Науковий керівник О. Фаст</i>	224
Міронова Анастасія	ІГРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ МОТИВАЦІЇ НАВЧАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ТА	227

	ІСТОРИЧНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ. <i>Науковий керівник Т. Бортнюк</i>	
Малевиц Анастасія	ФОРМУВАННЯ ПРИРОДОЗНАВЧИХ УЯВЛЕНЬ ТА ПОНЯТЬ НА УРОКАХ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ» В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ. <i>Науковий керівник О. Левицький</i>	230
Масюк Тетяна, Осин Марія	ЗНАЧЕННЯ ЖИВОГО КУТОЧКА У ФОРМУВАННІ ПРИРОДОЗНАВЧИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	233
Нарушинець Алла, Замелюк Марія	АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	235
Пилипчук Богдана	ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ГРА В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ. <i>Науковий керівник А. Бляшевська</i>	238
Пікула Олександр	БУЛІНГ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ. <i>Науковий керівник С. Марчук</i>	240
Саган Богдана	СУЧАСНІ ДЕТЕРМІНАНТИ ПРОФЕСІЙНОГО ІМІДЖУ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ <i>Науковий керівник О. Фаст</i>	244
Собор Олена	ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СЕНСОРНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ. <i>Науковий керівник Г. Козак</i>	247

Секція 4. МИСТЕЦТВОЗНАВЧА ОСВІТА

Білозерова Олена, Завіруха Лілія	ВИДИ ТА СПОСОБИ ТРАКТУВАННЯ АРТИКУЛЯЦІЙНИХ ПОЗНАЧЕНЬ У ТВОРАХ ВЕЛИКОЇ ФОРМИ КОМПОЗИТОРІВ ВІДЕНСЬКОГО КЛАСИЦИЗМУ (НА ПРИКЛАДІ СОНАТ ЙОЗЕФА ГАЙДНА)	250
Вихованець Анатолій	МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ НА ДУХОВИХ ІНСТРУМЕНТАХ	254
Войнаровський Андрій	ВПЛИВ НАРОНОЇ МУЗИКИ НА СУЧАСНЕ УКРАЇНСЬКЕ ДЖАЗОВЕ МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО	257
Голечко Анна	ГЕНЕЗА ФОРМУВАННЯ ЕСТРАДНО- ДЖАЗОВОЇ ТВОРЧОСТІ ТА ВИКОНАВСТВА НА БАЯНІ ТА АКАРДЕОНІ	261
Гордійчук Людмила, Кругляченко Анжела	МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ РОБОТИ НАД ПОЛІФОНІЧНИМИ ТВОРАМИ У КЛАСІ ФОРТЕПІАНО	266

Гришина Валентина, Гришина Ольга, Юрчук Оксана Жорняк Богдана, Ткачук Світлана	ЖАНРОВО-СТИЛЬОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ У КОНТЕКСТІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА-МУЗИКАНТА СПІВ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ АРТИКУЛЯЦІЇ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ	269
Зарицька Анна, Зарицький Андрій Зилінська Ольга	СПЕЦИФІКА ПІДГОТОВКИ КЕРІВНИКА ВОКАЛЬНОГО АНСАМБЛЮ НАЦІОНАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ДЕКОРАТИВНО- УЖИТКОВОГО МИСТЕЦТВА	272
Катеринюк Дарина, Войнаровський Андрій	<i>Науковий керівник А. Хомярчук</i> ФОРМУВАННЯ ІНСТРУМЕНТАЛЬНО- ВИКОНАВСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	275
Коляда Юлія	ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ВОКАЛЬНО-ІНТОНАЦІЙНИХ УМІНЬ У МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	278
Кузенко Петро	ЗНАЧЕННЯ ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МУЗЕЙНО-ГАЛЕРЕЙНА СПРАВА ТА ВИСТАВКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ» У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ МИТЦІВ	281
Кучерук Володимир	СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК АМАТОРСЬКОГО ІНСТРУМЕНТАЛЬНОГО ВИКОНАВСТВА ВОЛИНИ (АНСАМБЛІ ТА ОРКЕСТРИ НАРОДНИХ ІНСТРУМЕНТІВ) У 2-й ПОЛОВИНІ ХХ СТ.	283
Марчук Катерина	ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МИСТЕЦЬКИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «МИСТЕЦТВО». Науковий керівник Т. Бортнюк	286
Мрочко Віктор, Кириченко Інна	ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ ВОКАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ БАКАЛАВРІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	289
П'явка Катерина, П'явка Ігор, П'явка Марія	ОСНОВНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МУЗИКИ	293
П'явка Марія, П'явка Ігор, П'явка Катерина	МУЗИКОТЕРАПІЯ ЯК ЕФЕКТИВНА ТЕХНОЛОГІЯ ОСОБИСТІСНОГО РОЗВИТКУ	296
Ревака Вікторія	ТВОРЧИЙ ПОРТРЕТ МИКОЛИ ЛЕОНТОВИЧА. <i>Науковий керівник С. Марчук</i>	298
		300
		304

Саламов Леонід	ТЕХНІКА ВИКОНАННЯ ШТРИХІВ ТВЕРДОЇ АТАКИ НА ДУХОВИХ ІНСТРУМЕНТАХ. <i>Науковий керівник А. Вихованець</i>	308
Степанюк Аліна	СПЕЦИФІКА МУЗИЧНО-ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ЗАСОБАМИ СУЧАСНОЇ ХОРОВОЇ МУЗИКИ	311
Столярчук Любов, Мазурок Ірина, Шуманська Богдана	ВЕРБАЛЬНА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ЗМІСТУ МУЗИКИ ЯК КОМПОНЕНТ МУЗИЧНО-ЕСТЕТИЧНОГО РОЗВИТКУ СТУДЕНТА-ПІАНІСТА	314

Секція 5. ОЗДОРОВЧО-РЕКРЕАЦІЙНА ОСВІТА

Адамів Марія	ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ДО МІЖОСОБИСТІСНОГО СПІЛКУВАННЯ	320
Белікова Наталія, Дишко Олеся	ГЕНДЕРНА ДИНАМІКА РІВНІВ СИТУАТИВНОЇ ТА ОСОБИСТІСНОЇ ТРИВОЖНОСТІ СТУДЕНТІВ-ПЕРШОКУРСНИКІВ	321
Білик Ілля	ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНІ ІДЕЇ СОФІЇ РУСОВОЇ У ПРАКТИЦІ НАЦІОНАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ. <i>Науковий керівник С. Марчук</i>	324
Давидюк Галина	ЗНАЧЕННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧОГО СЕРЕДОВИЩА У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	326
Денисенко Наталія, Зайчук Катерина	ОЗДОРОВЧО-РЕКРЕАЦІЙНИЙ ТУРИЗМ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ	328
Кадиря Євген	ЖИТТЄПИС ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ ЯК ПРИКЛАД ЗДОРОВОГО ЖИТТЯ. <i>Науковий керівник С. Марчук</i>	330
Корець Ярослав	ПОРІВНЯННЯ ІДЕЙ В. СУХОМЛІНСЬКОГО ТА К. УШІНСЬКОГО НА ПРОБЛЕМУ ЗДОРОВ'Я ШКОЛЯРІВ. <i>Науковий керівник С. Марчук</i>	334
Кузенко Олександра	ЗНАЧЕННЯ АДАПТИВНОГО ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В СОЦІАЛЬНІЙ ІНКЛЮЗІЇ ДІТЕЙ З ВАДАМИ СЛУХУ	338
Раковець Оксана, Бугайчук Назар	ХАРАКТЕРИСТИКА АДАПТАЦІЙНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМИ ТРЕНОВАНИХ ТА НЕТРЕНОВАНИХ ОСІБ	341
Сітовська Вікторія	ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА ІДЕЙ ДЖ. ЛОККА ТА Я. КОМЕНСЬКОГО НА ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ. <i>Науковий керівник С. Марчук</i>	343

Тарасюк Володимир	ОСОБЛИВОСТІ ЗАЛУЧЕННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ДО ПРОЄКТНОЇ РОБОТИ В ГАЛУЗІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ	347
Удуг Лідія	ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ АГЕНТІВ З ОРГАНІЗАЦІЇ ТУРИЗМУ У ВИЩОМУ ПРОФЕСІЙНОМУ УЧИЛИЩІ	349

Секція 6. ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА

Андрощук Христина	РОЗВИТОК УЧНІВСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ <i>Науковий керівник С. Бахомент</i>	353
Аханова Алла	ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ АДАПТАЦІЇ ПЕРШОКУРСНИКІВ В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ	355
Бахомент Світлана, Лисюк Антоніна	РОЛЬ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НУШ В СТАНОВЛЕННІ ОСОБИСТОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА	361
Бахомент Світлана, Ярута Софія	УРОКИ НАРОДОЗНАВСТВА ЯК ЗАСІБ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	363
Березюк Богдана, Бахомент Світлана	ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ ІГРИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ У ШКОЛЯРІВ	366
Бойчук Петро	ВИМОГИ ДО СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО МЕНЕДЖЕРА	369
Вірста Світлана, Клямюк Анастасія	ФОРМУВАННЯ ПСИХОСОЦІАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ НА УРОКАХ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ: ЕМПАТІЯ	372
Вдович Світлана	РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК ФАХІВЦІВ СФЕРИ «ЛЮДИНА – ЛЮДИНА» В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	375
Голуб Роксолана	АКТУАЛІЗАЦІЯ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ РЯТУВАЛЬНИКІВ ГОТОВНОСТІ ДО ДІЯЛЬНОСТІ В РИЗИКОНЕБЕЗПЕЧНИХ СИТУАЦІЯХ	378
Голя Галина	СОЦІОКУЛЬТУРНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ШКОЛИ: ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОНТЕКСТ	381

Гродська Вікторія	ВПЛИВ САМООЦІНКИ НА ВИНИКНЕННЯ АГРЕСІЇ В ОСІБ ЮНАЦЬКОГО ВІКУ. <i>Науковий керівник С. Вдович</i>	385
Денисенко Наталія, Зайчук Катерина, Яцик Тетяна Клехо Олена	ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПІДХІД ЯК ФУНДАМЕНТ ПРОФОРІЄНТАЦІЙНОЇ РОБОТИ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ КЕЙС-ТЕХНОЛОГІЇ У СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІНФОРМАТИКИ	387 390
Коваленко Валентина	ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ ПРОБЛЕМИ ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ	394
Ковальчук Оксана	ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ – ВИМОГА СУЧАСНОЇ ОСВІТИ	396
Корнелюк Віктор	МОДЕЛЮВАННЯ ВПЛИВУ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ІНТЕНСИФІКАЦІЮ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ПЕДАГОГІЧНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	398
Кривошея Ірина, Бахомент Світлана	ФОРМУВАННЯ ВСЕБІЧНО РОЗВИНЕНОЇ ОСОБИСТОСТІ ШКОЛЯРА ЗАСОБАМИ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	401
Куденчук Леся	СПІВПРАЦЯ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ, ЇЇ ВПЛИВ НА СТУДЕНТСЬКУ МОЛОДЬ	404
Лейбшк Людмила	ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ STEM-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ЯК ВАЖЛИВА УМОВА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПРИРОДНИЧО-МАТЕМАТИЧНОЇ ОСВІТИ СТУДЕНТІВ КОЛЕДЖУ	406
Лехіцький Тарас, Грицан Петро	ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ НАВЧАЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ ЗАСТОСУНКУ GOOGLE CLASSROOM	410
Марчук Сергій	ПЕДАГОГІКА: НАУКА, МИСТЕЦТВО, ПРАКТИКА НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ	413
Мельник Катерина	КОМУНІКАТИВНІ ЯКОСТІ ПЕДАГОГА-ОРГАНІЗАТОРА <i>Науковий керівник С. Бахомент</i>	418
Нарихнюк Наталія	ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	422
Подворнюк Ольга, Поліщук Наталія	ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	426
Поліщук Христина	КОМП'ЮТЕРНІ ПРОГРАМИ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ІНФОРМАТИКИ. <i>Науковий керівник Т. Четверикова</i>	430

Пуш Олена, Маркевич Леся Руденко Лариса, Литвин Андрій	РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІОНОМІЧНОЇ СФЕРИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ	433
Савчук Ольга	ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНФОРМАТИКИ	441
Склезь Ірина	<i>Науковий керівник Т. Четверикова</i> ВПЛИВ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ НА ФОРМУВАННЯ САМОСТІЙНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	444
Турик Катерина	<i>Науковий керівник С. Бахомент</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ АПЛІКАЦІЇ У СУЧАСНОМУ ПРИКЛАДНОМУ МИСТЕЦТВІ ТА ДИЗАЙНІ	447
Хомярчук Алла	<i>Науковий керівник Г. Голя</i> СТВОРЕННЯ СИТУАЦІЙ УСПІХУ У ТРУДОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЧЕРЕЗ КОМУНІКАТИВНУ КОМПЕТЕНТНІСТЬ	450
Цюняк Оксана	ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ	452
Чемерис Ірина	ПРОФІЛАКТИКА НЕГАТИВНИХ ЯВИЩ У СТУДЕНТСЬКОМУ КОЛЕКТИВІ ЯК ОДНА З УМОВ СТВОРЕННЯ БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В ЛУЦЬКОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ	456
Четверикова Тетяна	ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СЕРВІСІВ ГРУПОВОЇ ВЗАЄМОДІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	460

Секція 7. МЕДІАОСВІТА

Багай Богдана	МЕДІАГРАМОТНІСТЬ ТА МЕДІАОСВІТА: ПЕДАГОГІЧНИЙ ДИСКУРС ТА ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ	463
Гончарук Олена, Шуст Людмила, Дацюк Вікторія	ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МЕДІАГРАМОТНОСТІ В ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ НА УРОКАХ МОВНО- ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ (І ЦИКЛ)	466
Гусак Руслана, Пономаренко Марина	МЕДІАОСВІТА ЯК ФАКТОР СТАНОВЛЕННЯ МЕДІАКУЛЬТУРИ УЧНІВ <i>Науковий керівник І. Ковальчук</i>	468

Ємчик Олександра	ВИМОГИ ДО ЗАНЯТЬ З ФОРМУВАННЯ ОСНОВ КОМП'ЮТЕРНОЇ ГРАМОТНОСТІ В ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	471
Лазаревич Марія	МЕДІАОСВІТА В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ <i>Науковий керівник Т. Бортнюк</i>	474
Лещенко Альона	ФОРМУВАННЯ МЕДІАГРАМОТНОСТІ СУЧАСНОГО ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ	477
Пилипчук Ярослава	ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МЕДІАГРАМОТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ. Науковий керівник А. Бляшевська	479

більш характерний для сольного виконання, в той час як в ансамблі необхідність у відтворенні баса відпадає.

Таким чином, справжня своєрідність звукового образу інструментів в інтерпретації естрадно-джазової стилістики обумовлені унікальністю акустичної природи акордеона і баяна, що збагатили спеціальними прийомами і ефектами тембрової трансформації колористичну палітру виражальних засобів. Ці обставини за допомогою певних аранжувальних рішень служать передумовою переконливого втілення на цих інструментах різноманітних стильових моделей традиційного джазу

Список використаних джерел

1. Будда М.В. Естрадно-джазова музика в акордеонно-баянному мистецтві України другої пол. XX – початку XXI століття: композиторська творчість і виконавство: автореф. дис. ... канд. мистецтв : спец. 17.00.03 – «Музичне мистецтво» Харків, 2007. 21 с.
2. Власова В. П. Школа джаза на баяне и аккордеоне: учебное пособие. Одесса : Астропринт, 2008. 160 с.
3. Джаз. Энциклопедия джаза. История джаза. Краткий энциклопедический справочник СПб. : Скифия, 2009. 528 с.
4. Заруцька Л. В. Жанрово-стильові особливості джазу та їх відлуння у творчості композиторів академічного напрямку XX століття. *Актуальні питання культурології*. Вип. 13. Рівне : РДГУ, 2013. С. 104-108.

Людмила Гордійчук,

*старший викладач кафедри музично-практичної та виконавської підготовки Волинського національного університету імені Лесі Українки,
м. Луцьк, Україна*

Анжела Кругляченко,
викладач фортепіано,

*КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради,
м. Луцьк, Україна*

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ РОБОТИ НАД ПОЛІФОНІЧНИМИ ТВОРАМИ У КЛАСІ ФОРТЕПІАНО

Ключові слова: *поліфонія, поліфонічні твори, методика роботи, фортепіанна техніка*

Важливим завданнями сучасної мистецької освіти є формування творчої особистості, створення умов для її розвитку та самореалізації. У фортепіанній підготовці студентів основоположним є зв'язок між художніми задумами, інтерпретаційними намірами і технічними можливостями, намагання досягнути цілісного формування усіх його виконавських якостей. За таких умов особливого значення набувають методичні аспекти роботи над поліфонічними творами у класі фортепіано. Вирішення цієї проблеми сприятиме удосконаленню фахової підготовки майбутніх фахівців.

Теоретичні та методичні основи інструментальної підготовки висвітлювались у працях О. Алексєєва, Л. Гінзбурга, Г. Нейгауза та ін. Методи, принципи та етапи творчої роботи над музичними творами розглядалися у працях науковців, педагогів фортепіанного мистецтва: Т. Воробкевич, Н. Голубовської, Й. Гофмана, Г. Нейгауза, С. Савшинського, Г. Ципіна, А. Шапова та інших.

Робота над поліфонічними творами є важливою частиною педагогічного репертуару в програмі кожного студента. Виконання поліфонічних творів формує певні слухові навички, багатоплановість мислення і специфічні виконавські технічні прийоми для передачі сплетіння декількох голосів у вертикалі та горизонталі фактури твору. Для розуміння змісту таких творів студенту необхідно ознайомитися з виразовістю композиційних елементів поліфонічного викладу, використовуючи аналіз музичного матеріалу, визначити його жанрову характерність, принцип формотворення, тональний план, фразування («зерно» інтонації), артикуляцію, цезури і каданси, рівень динаміки, тембральної забарвленості, апікатуру, характер звуковидобування, пружність ритму, темп [2].

Перший етап ознайомлення з твором треба проходити ретельно, уважно, з детальним аналізом і оволодінням термінологією, що використовується для аналізу та характеристики прийомів розвитку музичного матеріалу в поліфонічних творах. Ритм, метрична організація структури мотиву, фразування і артикуляція є головними засобами виразності як в клавірній музиці так і в поліфонічних творах сучасних авторів. Збереження стилістичної ознаки в діалогах між мотивами, вокальне фразування в повільних темпах, короткі «мотиви-слова», що виразно артикулюються, «інструментування» голосів на основі їх мелодичної самостійності надасть виконанню цих творів яскравого характеру [1]. Динаміка в поліфонічних творах залежить від характеру, жанрових ознак і фактури музичної тканини. Вона може бути контрастна, посилена в щільній фактурі, кадансах, речитативах, каденціях та виконувати роль формотворчого компонента для підкреслення структурних пропорцій і підготовки кульмінації твору. Дрібна динаміка використовується у інтонаціях риторичних мотивів, низхідному русі ланок секвенцій, що побудовані на тематичному матеріалі, в мотивних діалогах голосів та прихованому двоголоссі. Педаль в поліфонічних творах слід використовувати вибірково, згідно їх специфічним стильовим рисам. Використання педалі має підкреслити виразові музичні засоби: гостроту ритму – пряма педаль, запізнююча – на витриманих звуках збагачує темброві обертони фортепіано, чітка гармонічна – в кадансах. Процес вивчення поліфонічного твору має свої особливості, що потребують детальної кропіткої роботи. Багатоголосний виклад музичного матеріалу розрізняється за видом поліфонічного розвитку: підголосковий (обробки народних пісень), контрастний (різномітрові двоголосні танцювальні п'єси старовинних композиторів), імітаційний (канони, фугети, інвенції, фуги). В процесі вивчення поліфонічного твору студент навчається різноманітним артикуляційним прийомам, штрихам, координації рухів у їх динамічному та тембральному забарвленні, прослуховуванню

гармонічних комплексів на фоні провідного голосу, визначає місце і значення цезур, пауз, кадансів в формотворенні.

Починаючи з простої імітації студент набуває досвіду слухати мелодію і підголоски, виконуючи їх окремо або проспівуючи, набуває навичок однією рукою вести декілька мелодичних ліній. В контрастній поліфонії основна робота проходить у вивченні та співставленні двох самостійних голосів, кожен з яких має свій мелодико-ритмічний малюнок і артикуляцію. Осмислене фразування лінії кожного голосу, його тембральне звучання допомагає студенту, використавши фантазію, музикальність визначити його характер і інтонаційний вербальний зміст. В поліфонічних творах танцювального характеру важливу роль відіграє ритм, що визначає їх стилістичну формулу, формує піаністичну вправність рухів, різноманітні туше, прийоми артикуляції, об'єднує голоси на початку і в закінченні твору. Ритмічні групи кожного голосу проплескують спочатку окремо, а потім обома руками одночасно на кришці рояля, а при його відсутності – на столі; або додається підтекстовка.

Особлива увага студентів в роботі над поліфонічним твором має приділятися виробленню навичок співучої кантилени мелодичних ліній в їх поліритмічному, політембровому та поліладовому зв'язку та взаємодії. Полімелодизм є основою поліфонічної тканини музичного твору, а гармонічна вертикаль і метр виконують допоміжну, побічну роль. Неодночасне дихання голосів, різна мотивна організація наголошених і ненаголошених звуків, метрична свобода – складні і дуже значні стилістичні ознаки музичної мови, подолання яких здійснюється на основі детального аналізу звуко-пластів фактури поліфонічного твору та практичної піаністичної роботи, що включає технічні виконавські та слухові інтонаційні завдання. Це вимагає великого обсягу слухової уваги, інтонаційної індивідуалізації кожного голосу, розшарування фактури музичного твору на горизонтальні та вертикальні лінії з одночасним панорамним баченням звукової цілісності всього твору та образним сприйняттям змісту на основі асоціативних зв'язків і стильових ознак. Поліфонічний твір, або твір з елементами поліфонічного розвитку має складну фактуру викладу, для осягання якої виконавець має володіти методичними «прийоми цілеспрямованого формування, розвитку і вдосконалення поліфонічного слуху: почергове і окреме програвання кожного з голосів поліфонічного твору для розуміння їх самостійності; програвання окремих пар голосів (сопрано – бас, сопрано – тенор, бас – тенор і т. ін.) для виявлення індивідуальної мелодико-тематичної характеристики кожного голосу; спільне програвання на одному або двох інструментах (педагог – студент, або двоє студентів) поліфонічного твору по голосах, парах голосів; проспівувати один з голосів з одночасною грою інших на фортепіано; підкреслено експресивне виконання твору з перевагою одного голосу при приглушенні інших; вокальне ансамблеве виконання усіх голосів поліфонічного твору студентами фортепіанного класу» [3, с. 58].

Отже, виконуючи твори поліфонії студент знайомиться з такими категоріями, як канон, канонічна імітація, прелюдія, інвенція, fuga, тема, протискладення, інтермедія, контрапункт, стретта, модуляція, каданс, каденція та інші. Знання цієї категоріальної теоретичної дефініції та практичні методичні

навички виконавського їх втілення сформує комплекс піаністичних вмінь і знань, що стануть якісними чинниками виконання поліфонічної музики.

Список використаних джерел:

1. Кашкадамова Н Мистецтво виконання музики на клавішно-струнних інструментах : навчальний посібник. Тернопіль : СМТ «Астон», 1998. 300 с.
2. Олексюк О М., Ткач М М Музично-педагогічний процес у вищій школі. Київ: Знання України, 2009. 123 с.
3. Цыпин Г М. Обучение игре на фортепиано : учеб. пособие для студентов пед ин-тов по спец. №2119 «Музыка и пение» М.: Просвещение, 1984. 176 с.

Валентина Гришина

*викладач музично-теоретичних дисциплін, викладач-методист,
КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради,
м. Луцьк, Україна*

Ольга Гришина

*викладач спеціального фортепіано, концертмейстер,
Волинський фаховий коледж культури і мистецтв імені
І. Ф. Стравінського Волинської обласної ради, м. Луцьк, Україна*

Оксана Юрчук

*викладач музично-теоретичних дисциплін, викладач-методист,
КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради,
м. Луцьк, Україна*

ЖАНРОВО-СТИЛЬОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ У КОНТЕКСТІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА- МУЗИКАНТА

Ключові слова: фахова підготовка педагога-музиканта, музикознавча компетентність, жанрово-стильова компетентність, жанр, стиль.

У сьогоденному українському соціумі триває процес модернізації системи освіти, її змісту, методологій та технологій. Метою множинних якісних змін у цій сфері суспільного життя є формування у молоді світоглядної життєвої позиції та ґрунтовних наукових знань різного змісту. Сучасна реформа національної освіти висуває нові вимоги до фахової підготовки студентів навчальних закладів, майбутніх фахівців у галузі музичного мистецтва, зокрема педагогів-музикантів та виконавців. Оновлені стандарти освітніх послуг потребують від них поліфункційних компетенцій, інноваційних методологічних й технологічних знань.

Фахова компетентність як інтегральна характеристика особистості формується у процесі набуття нею життєвого досвіду, теоретичних знань, практичних вмінь та навиків і забезпечує ефективність професійної музично-педагогічної та виконавської діяльності шляхом якісного розв'язання актуальних завдань різного змісту. Одним із провідних напрямків фахової

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

Національна освіта в стратегіях соціокультурного вибору: теорія, методологія практика

МАТЕРІАЛИ

V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю

11 листопада 2021 року

м. Луцьк

Відповідальні за випуск – *Ірина Ковальчук, Сергій Марчук*

Технічні редактори – *Тетяна Сірук, Людмила Шуст*

Дизайн обкладинки – *Інна Питель*

Національна освіта в стратегіях соціокультурного вибору: теорія, методологія, практика: матеріали V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю, 11 листопада 2021 року / уклад. С. Марчук, І. Ковальчук. Луцьк: КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради, 2021. 482 с.

У збірнику матеріалів конференції узагальнено результати теоретико-практичних розвідок науковців, педагогів-практиків, молодих учених, здобувачів вищої та фахової передвищої освіти. Наукові роботи авторів присвячені основним тематичним напрямкам конференції: суспільствознавчій, мовній та іншомовній освіті, медіа освіті, дитинознавству та школознавству, мистецтвознавчій та інклюзивній освіті, сучасним оздоровчо-рекреаційним технологіям, професійній освіті.

Видання орієнтоване на фахівців у галузі педагогіки, психології, професійної освіти.

Статті подано в авторській редакції (збережено стилістику, орфографію та мову). Автори опублікованих матеріалів несуть відповідальність за точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела тощо.

УДК 37.091.12:005.745